

به نام خدا

نقد کتاب حسین علیه السلام عقل سرخ نویسنده حسن رحیم‌پور ازغدی

این کتاب با توجه به عنوان کتاب، جلسات گفت و گوی آقای رحیم‌پور با دانشجویان است. کتاب حاضر متن پیاده شده سه جلسه گفت‌وگو در خصوص نهضت سیدالشهدا و آرمان شهدای عاشورا است که در سه روز متوالی ۹، ۱۰، ۱۱ محرم سال ۱۳۸۰ صورت گرفته است. در گفتگوی اول، ایشان به بررسی اجمالی علل و ریشه‌های عاشورا پرداخت و به تغییر ماهیت حکومت نبوی به سلطنت اموی پس از ۵۰ سال اشاره نموده است و ریشه‌های تاریخی آن را تحلیل کرده است.

در گفتگوی دوم، به تحلیل تاریخی دوران معاویه و روش‌های مورد استفاده در مقابل امام اشاره نموده و به بررسی عکس‌العمل‌های حضرت سیدالشهدا در قبال وی پرداخته است. در این گفتگو به خطبه حضرت در منی اشاره شده است. در آن خطبه از سران و اصحاب، دعوت به قیام و به عدل در مقابل معاویه می‌نماید.

در گفتگوی سوم، ایشان به بررسی ادامه خطبه حضرت سیدالشهدا در منی می‌پردازد. در ادامه به تیپ‌شناسی شخصیت‌های درگیر در این حادثه و به کار اختصاصی به تیپ‌شناسی مردم کوفه می‌پردازد.

مباحث کتاب بیشتر به نقل تاریخی و تحلیل رفتارها و افراد است. از ویژگی‌های بارز کتاب این است که مباحث به طوری بیان و تحلیل شده که مصادیق آن برای افراد در زمان‌های متفاوت قابل طرح است. با تیپ‌شناسی و تحلیل و رفتار افراد آن زمان (زمان وقوع) می‌توان برای افراد در زمان‌های بعد و حتی آینده؛ ایمان افراد و رفتارها را متصور بود.

شیوه نگارش آن پرسش و پاسخ است، انصافاً آقای رحیم‌پور وقایع تاریخی را به شکل کامل و دقیق شرح می‌دهند.

از آنجایی که نگارنده کتاب معتقد به اصول اسلامی هستند این پای بندی به شکل دقیق در نگارش متن دیده می‌شود. با این حال اشکالاتی به این موارد است از جمله:

۱- جواب‌های بسیار طولانی به سؤالات، به شکلی که سال فراموش می‌شود. مخاطب یا جواب خود را نمی‌گیرد و یا دیر متوجه می‌شود و کلی باید منتظر بماند و یا سؤالات دیگری در ذهن مطرح می‌شود، که به خاطر اطاله کلام است. (ص ۱۸)

۲- استفاده از کلمات نامأنوس برای همه و عدم معنی کردن آن در متن و پاراگراف و پارورقی مانند: اپوتیا، فئه باغیه، مذبذب، مکلوک و

- ۳- استفاده از جملات مبهم. (صص ۲۸-۱۱)
- ۴- استفاده از جملات تکراری یا ذکر موارد تکراری. (صفحه ۲۹)
- ۵- استفاده از جمله غلط. (صفحه ۲۹)
- ۶- جواب سؤال به شکل کامل داده نمی‌شود. (صفحه ۳۳)
- ۷- سؤال به شکل کامل از طرف نگارنده دریافت نمی‌شود به همین علت پاسخ کامل و صحیح داده نمی‌شود. (صفحه ۱۱۳)
- ۸- استفاده از جملات عامیانه. (صفحه ۵۳) (پاراگراف اول جمله‌ای آخرین).
البته چون متن محاوره‌ای است شاید به‌عنوان یک ایراد تلقی نشود.
- ۹- در صفحه ۱۰ کتاب و قسمت‌های دیگر هم گفته شده، که نبرد میان امام حسین و یزید، نبرد دو قبیله با دو قرائت از اسلام است، (البته به نقل از امویان) در صورتی که طبق بیان خود امویان نبرد آنها سر این است که هاشمیان برتر و بهتر از امویان نیستند در ضمن بیشتر قصد انتقام داشته‌اند، نه اثبات چیزی دیگر.
- ۱۰- منبع ذکر نشده. البته چون سخنرانی بود شاید اشکال عمده‌ای نباشد.

منتقد : استاد سرکارخانم آزاده دناک
یکشنبه ۱۳۹۶/۰۹/۲۶